

<https://printo.it/pediatric-rheumatology/RS/intro>

MAJEED

Verzija 2016

3. SVAKODNEVNI ŽIVOT

3.1 Kako bolest utiče na svakodnevni porodični život?

Dete i porodica se suočavaju sa velikim problemima i pre nego što se postavi dijagnoza bolesti.

Kod neke dece se razviju deformacije kostiju, koji mogu ozbiljno da ugroze normalnu aktivnost. Još jedan problem može biti psihološko opterećenje zbog doživotnog lečenja, a programi edukacije bolesnika i roditelja mogu pomoći da se izbore sa ovim problemom.

3.2 Da li dete može da ide u školu?

Kontinuirano obrazovanje dece sa hroničnim bolestima je vrlo važno. Postoji nekoliko faktora koji mogu biti problem u vezi sa pohađanjem nastave i zato je neophodno pojasniti učiteljima mogućnosti deteta. Roditelji i nastavnici bi trebalo da urade sve što je u njihovoj moći da omoguće detetu učestvovanje u školskim aktivnostima na normalan način, u cilju da dete bude uspešno ne samo u akademskom smislu, već da bude prihvaćeno i cenjeno kako među vršnjacima, tako i među odraslima. Za mladog bolesnika je od suštinske važnosti da se u budućnosti profesionalno ostvari i uključi u društvene tokove, što je i jedan je od ciljeva globalnu brige hroničnih bolesnika.

3.3 Da li dete može da se bavi sportom?

Bavljenje sportom je važan aspekt svakodnevnog života svakog deteta. Jedan od ciljeva terapije je da omogući detetu da vodi normalan život, koliko god je to moguće, kao i da bolesna deca ne doživljavaju sebe

---

različitim u odnosu na svoje vršnjake. Stoga, dozvoljene su sve aktivnosti, ukoliko ih podnose. Ali za vreme akutne faze bolesti neophodan je odmor, kao i smanjena fizička aktivnost.

3.4 Kakva se ishrana preporučuje?

Ne postoji specifična ishrana.

3.5 Da li klima može da utiče na tok bolesti?

Klima ne može da utiče na tok bolesti.

3.6 Da li dete može da se vakciniše?

Da, dete može da se vakciniše. Ipak roditelji moraju da konsultuju ordinirajućeg lekara za primenu živih oslabljenih vakcina.

3.7 Kakvi su saveti u vezi sa seksualnim životom, trudnoćom i zaštitom od trudnoće?

Do sada u literaturi nema dostupnih informacija o ovom aspektu kod odraslih bolesnika. Kao opšte pravilo, kao kod drugih autoinflamatornih bolesti, bolje je planirati trudnoću kako bi se prilagodio plan lečenja usled mogućih neželjenih efekata bioloških lekova na plod.